

Środowisko

Według podziału fizyczno - geograficznego Polski Jerzego Kondrackiego, teren gminy Poświętne znajduje się w makroregionie Niziny Północno - Podlaskiej w obrębie trzech mezoregionów: Równiny Bielskiej, czyli niewielkiego fragmentu leżącego na południe od doliny rzeki Lizy, Wysoczyzny Wysokomazowieckiej stanowiącej przeważającą część gminy na północ od doliny rzeki Lizy oraz Doliny Górnej Narwi, która obejmuje wschodni skrawek gminy na wschód od wsi Pietkowo, czyli obszar wokół stawów rybnych.

Pod względem tektonicznym teren gminy znajduje się w obrębie Obniżenia Podlaskiego wchodzącego w skład platformy wschodnio-europejskiej oraz zawiera się w granicach rolniczo - klimatycznej dzielnicy podlaskiej. Omawiany obszar charakteryzuje się średnią lesistością, ponieważ lasy zajmują 3266 ha, co daje 29 % powierzchni gminy i odpowiada średniej województwa podlaskiego. Zwarte kompleksy leśne występują w południowo-wschodniej części obszaru gminy są to lasy wielogatunkowe i w różnym wieku. Główna funkcja, którą pełnią lasy, to produkcja wysokogatunkowego surowca drzewnego, ale pełnią one również funkcję wodo- i glebochronną, krajobrazową, stanowiąc także ostoje dla dzikiego ptactwa i zwierzyny. Występujące na terenie gminy kompleksy leśne, będące lasami ochronnymi, należą do obszarów prawnie chronionych. Znajduje się tu siedem pomników przyrody. Do przyrodniczych obszarów zurbanizowanych zaliczony został krajobrazowy park dworski w Pietkowie, który zachował ślady dawnej doskonałości kompozycyjnej: pozostał układ wnętrza, część dróg oraz kompozycja alej. Na roślinność parku składa się znajduje się 51 gatunków odmian drzew i krzewów. Wśród nich wiele rzadko występujących, takich jak: lipa amerykańska, buk zwyczajny odmiany czerwonołistej, iglicznia trójcieniowa czy skrzydłoorzech kanadyjski. Większość starych drzew pochodzi z XVIII – XIX wieku.

Cały teren gminy leży w dorzeczu Narwi z jej dopływami Lizą, przecinającą równoleżnikowo południową część omawianego obszaru oraz Szeroką Strugą, która przepływa przez północną część gminy, granicząc z Narwiańskim Parkiem Narodowym. Został on utworzony w 1996 roku

w celu ochrony bezcennych walorów przyrodniczych bagiennej doliny Narwi, gdzie występuje różnorodność szaty roślinnej, ponad 200 gatunków ptaków oraz unikalne krajobrazy. Gmina Poświętne należy także do Stowarzyszenia Gmin Górnej Narwi, które powstało w 2000 roku, w celu obrony interesów w zakresie ochrony środowiska oraz popularyzowania walorów przyrodniczo-krajobrazowych najlepiej zachowanych obszarów bagiennych w Europie. W obrębie wsi Pietkowo znajduje się kompleks stawów, będących jednym z najlepszych miejsc lęgowych ptaków, takich jak: orzeł bielik, orlik krzykliwy, bocian czarny, kaczka krzyżówka, łyska, cyranka, kurka wodna, łabędź krzykliwy, czapla siwa, biała oraz modra. Poza tym lasy stanowią ostoję zwierząt. Na terenie gminy stwierdzono między innymi obecność następujących gatunków: łosć, jeleni, sarna, dzik, lis, jenot, bóbr, wydra, wilk. W omawianej gminie występuje również wiele gatunków roślin chronionych: pełnik europejski, wawrzynek wilczyko, turówka wonna, kopytnik pospolity, pierwiosnek lekarski, płucnica islandzka, grzybień, grążele.

Warunki geograficzno - przyrodnicze oraz położenie gminy Poświętne z dala od wielkich arterii komunikacyjnych i ośrodków przemysłowych, sprawiają, że jest ona, z punktu widzenia turystyki, doskonałym terenem do prowadzenia agroturystyki oraz innych form wypoczynku i rekreacji. Dogodna sieć dróg gminnych umożliwia dojazd do najbardziej urokliwych zakątków, co w połączeniu z faktem, że teren gminy przecina trasa Białystok - Warszawa, stwarza możliwość przyciągnięcia przyjezdnych turystów. Ukształtowanie terenu, gęstość zalesienia oraz rzeczka i stawy są mocnym atutem przemawiającym za odwiedzeniem tych okolic. Obszary leśne, tereny wokół stawów rybnych, jak również chronione okręgi wylęgu rzadkich gatunków ptaków stanowią przysłowiowy raj dla miłośników ptactwa oraz bezkrwawych łowów. Tereny te, z bogactwem zwierzyny leśnej (bobry, sarny, zające, lisy, dziki) i grzybów, mogą być magnesem dla myśliwych i grzybiarzy. Na obszarze gminy Poświętne znajduje się wiele ciekawych, godnych odwiedzenia miejsc, które zostały przedstawione na mapie nr 3. Zgodnie z podziałem na rejony klimatyczne obszar gminy Poświętne położony jest w regionie podlaskim, gdzie występuje średnia roczna temperatura powietrza o wartości 6 - 7°C, okres wegetacyjny wynosi tu 180 - 200 dni, zaś opad roczny to około 600 mm.